

Pikaajalise õendusabi kvaliteedistandardid

Miia Sultsmann AS Räpina Haigla juhatuse esimees, EGGA juhatuse liige

Tervishoiuteenuse kvaliteet – tervishoiuteenuse omaduste kogum, mis iseloomustab teenuse vastavust kehtestatud nõuetele, kaasaja teadmistele, olemasolevatele ressurssidele, kutse – ja erialastele nõuetele ning patsiendi rahulolule ja tervise seisundi vajadustele (SM. määrus nr. 128, 15.12.04.)

Taust: Õendusabi tervishoiuteenuse osutamise tase on ebahühtlane, üheselt mõistetavate nõuded ja arusaamad oluliste kvaliteedi komponentide osas puuduvad, teenuse osutamise hindamise kriteeriumid puuduvad ja seega on kvaliteedi parandamise võimalused kaheldavad.

Eesmärk: Kirjeldada piakajalise õendusabi tervishoiuteenuse kvaliteedikriteeriume ja kvaliteedi hindamise protsessi, õendusabi tervishoiuteenuseid ja osutamise tingimusi ning nõudeid, teha ettepanekud õendusabi tervishoiuteenuse dokumentatsiooni ja õendusabi tervishoiuteenust kirjeldavate määruste muudatusteks arvestades rahvusvahelist kogemust ja Eesti võimalusi ning vajadusi.

Meetod: Baasdokumentide ja erialase kirjanduse analüüs, töögrupi (ekspertgrupi) seisukohad, ekspertarvamused.

Tulemused: Juhend *Õendusabi tervishoiuteenuse osutamise nõuded* on valminud Eesti Haigekassa (tellijal), EGGA, Eesti Õdede Liidu ja Hooldusravi Osutajate Ühenduse koostöös.

Juhendi koostamisel on lähtutud õendusabist kui tervishoiuteenusest, mille osutamisel tuleb teha koostööd väga mitmete erialade spetsialistidega (eeskätt hoolekandega).

Juhendis käsitletavat teemad:

1. Täiendatud ja korrigeeritud mõistete loend.
2. Õendusabi sihtgrupi kirjeldus ja demograafiline areng aastani 2025.
3. Õendusabi sihtgrupi abivajaduse struktuur.
4. Hooldusvajadusega eakatele osutatavad teenused.
5. Teenuste integreeritud osutamise põhjendus ja võimalused Eestis.
6. Kvaliteedinõuded õendusabi tervishoiuteenuse osutamisel (miinimumnõuded)

Kvaliteedinõuete koostamise aluseks on John Overtveid'i kvaliteedikomponendid: professionaalne kvaliteet, kliendi kvaliteet, juhtimise kvaliteet. Nõuded on koostatud lihtsa hindamismudeli rakendamiseks (nõue/standard → indikaator), mis võimaldab rakendada PDCA meetodit tegevuse hindamisel ja kvaliteedi parandamisel.

Kvaliteedinõuded: *Juhtimine* – nõuded juhile, arengustrateegiate ja tegevuspoliitika määramine, tegevuse vastavus ressurssidele. *Dokumentatsioon* – peab vastama iseseisva teenuse osutamise nõuetele ja võimaldama hinnata kõiki protsesse osutatud teenusel., toodud on õendusdokumentatsiooni loend ja lühikirjeldused.

Professionaalne kvaliteet – pädevusnõuded, personali miinimumloend, vajadus ööpäevas, soovitatav personal, personali arv 20 voodikoha kohta. *Patsiendi kvaliteet* – suhtlemine patsiendiga ja tema lähedastega, patsiendi õigused, patsiendi rahulolu hindamine, eraldi nõuete grupina on kirjeldatud teenuse osutamise *keskkonna* nõudeid *Hindamine* – hindamise liigid, nõuded hindamisele. *Riskid* – välja on toodud nõuded riskide vältimiseks (17) ja hindamisindikaatorid.

Lisades kirjeldatakse: hосpiitsiteenuse osutamist, interdistsiplinaarsust õendusabis, dementsete õendushooldust ja geriaatrilist sotsiaaltööd.

Kokkuvõte: Õendusabi tervishoiuteenuse integreeritud osutamisel on võimalik lähtuda ühtsetest miinimumnõuetest kvaliteetse teenuse osutamiseks ning ressursside optimeerimiseks kasutades koostatud juhendit.